

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	Asiantuntijana suomeksi - opintojen aikainen suomen kielen tuki S2-taustaisille
Hakemusnumero	R-02797
Valintakokouksen päivämäärä	24.2.2026
Hakijan virallinen nimi	Lapin Yliopisto
Osatoteuttajat	Oulun Yliopisto
Toimintalinja	4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi
Erityistavoite	4.2. Uutta osaamista työelämään
Alkamispäivämäärä	1.9.2026
Päätymispäivämäärä	31.12.2028
Käsittelijä	Sonja Kuvaja

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Suomessa on tavoitteena nostaa korkeakoulutettujen osuus 50 prosenttiin ikäluokasta sekä lisätä korkeakouluissa aliedustettujen maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden määrää. Erityinen haaste on heidän työllistymisensä valmistumisen jälkeen: vain puolet jää Suomeen ja vain neljännes työllistyy koulutustaan vastaaviin tehtäviin. Tilanne heikentää koulutuspolkujen tasa-arvoa, estää osaamisen täysimääräisen hyödyntämisen ja vaikeuttaa työmarkkinoiden monimuotoisuutta.

Yliopistoissa ei ole mallia, jolla systemaattisesti tunnistetaan ja tuetaan maahanmuuttaja- tai S2-taustaisia opiskelijoita. Haasteet liittyvät erityisesti akateemiseen kirjoittamiseen, alan viestintätilanteisiin ja kielen oppimisen metataitoihin. Tuen puute pidentää opintoja, lisää keskeyttämisriskiä ja heikentää työllistymistä asiantuntijatehtäviin. Yliopistoissa on siis tarve kehittää ennakoi, yksilöllinen ja opetukseen integroitava malli, joka tukee opiskelijoiden kielitaitoa sekä vahvistaa osallisuutta ja minäpystyvyyttä.

Hankkeen lisäarvo ja uutuus on siinä, että siinä luodaan systemaattinen ja kokonaisvaltainen toimintamallin, jonka avulla yliopistot voivat järjestelmällisesti tavoittaa S2-opiskelijat. Mallin avulla pystytään ennakoivasti kehittämään toimintaa, opetusta ja ohjausta vastaamaan maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden määrän kasvua sekä tukemaan integroitumista ja pärjäämistä koulutus- ja työllistymispoluilla Suomessa. Kokemukset toimivat maahanmuuttajan tukena aina yliopisto-opintoihin hakeutumisvaiheesta valmistumiseen ja työllistymiseen asti ja kehittämistyöllä lisätään opintojen saavutettavuutta ja tuetaan yhdenvertaisuutta koulutuspoluilla.

Kehittämistoiminnan päätavoite on luoda Lapin ja Oulun yliopistoihin suomen kielen tukipolun malli, joka:

- tunnistaa maahanmuuttajataustaiset ja S2-opiskelijat omana ryhmänään
- ennakoi ja kartoittaa opiskelijoiden yksilölliset kielituen tarpeet

- integroi tuen opintoihin kustannustehokkaasti ja systemaattisesti
- vahvistaa opiskelijoiden pärjäämisen kokemusta, valmistumista ja työllistymistä Pohjois- Suomeen
- lisää tiedekuntien opettajien, ohjaajien, kanssaopiskelijoiden ja työelämän toimijoiden kielitietoisuutta.

Tavoitteena on samalla parantaa koulutuksen yhdenvertaisuutta, kehittää korkeakoulutuksen laatua sekä vahvistaa kansainvälisten opiskelijoiden kiinnittymistä alueelle.

Hanke ja suomen kielen tuen malli toteutetaan vuosina 2026–2028 Oulun ja Lapin yliopistoissa neljän kehittämisvaiheen kautta:

TP1 Karttoitus, selvitys ja suunnittelu (9/2026–2/2027) – selvitetään olemassa olevat käytännöt ja hyödynnetään esim. Kielibuustin ja kieliklinikoiden malleja – kehitetään kieli-HOPS-työkalu – suunnitellaan tukipolun prototyyppi, joka sisältää kielituen tukipisteitä opintojen eri vaiheissa (mm. esseet, seminaarit, opinnäyte, kieliharjoittelu).

TP2 Pilotointi maahanmuuttaja- ja S2-taustaisten opiskelijoiden kanssa (2026–2028) - pilotoidaan tukimallia 20 opiskelijalla (10 Lapin yliopistossa, 10 Oulun yliopistossa) – toteutetaan kieliharjoittelu yhteistyössä pohjoissuomalaisten työnantajien kanssa – ohjataan opiskelijoita ja työpaikkoja kielitietoiseen toimintaan.

TP3 Mallin muokkaus ja juurruttaminen (1-8/2027) – muodostetaan toimivat tukipolut ja kiinnitetään ne opetussuunnitelmiin.

TP4 Pilotointi kv-opiskelijaryhmillä (9/2027–11/2028) - koulutetaan 95 yliopiston opettajaa ja ohjaajaa toimimaan monikielisten opiskelijoiden kanssa - pilotoidaan tukipolku opiskelijaryhmillä (30 opiskelijaa: 15 Lapin ja 15 Oulun yliopistosta) - kerätään palautetta ja kehitetään mallia edelleen.

TP5 Mallin täsmentäminen ja tiedottaminen (8-12/2028): juurrutetaan tukimalli yliopistojen pysyvään toimintaan ja tuotetaan avoimia materiaaleja kielitietoisesta opetuksesta ja monikulttuurisuudesta. Hankkeen tuloksena syntyy pysyvä suomen kielen tukipolun malli, joka tunnistaa S2-opiskelijat systemaattisesti ja tarjoaa heille yksilöllistä ja oikea-aikaista kielitukea opintojen eri vaiheissa. Keskeiset vaikutukset:

- maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden opinnot sujuvat aikataulussa ja keskeytymiset vähenvät
- ja opiskelijoiden minäpystyvyys ja osallisuuden kokemus vahvistuvat
- työllistymismahdollisuudet Pohjois-Suomessa paranevat kieliharjoittelujen ja työnantajakontaktien kautta
- yliopistojen opettajien ja ohjaajien kielitietoisuus lisääntyy, mikä vahvistaa monikulttuurisuutta opetuksessa
- Pohjois-Suomen työyhteisöjen valmiudet monikieliseen ja monikulttuuriseen toimintaan kehittyvät.

Kohderyhmä:

140 henkilöä, joista 90 työssä olevaa (ml. yrittäjät) ja 50 koulutuksessa olevaa henkilöä. Osallistuvia yrityksiä on 35 kpl.

- Lapin ja Oulun yliopistojen maahanmuuttaja- ja S2-taustaiset opiskelijat, jotka ovat päässeet suomenkielisiin tai englanninkielisiin opiskeluohjelmiin, mutta jotka voivat tarvita tukea suomen

kielen akateemisten suullisten taitojen ja tekstitaitojen kehittämiseen ja opinnäytteiden sekä opintojen loppuunsaattamiseen.

- Lapin yliopistossa kohderyhmän muodostavat: 1. eri tiedekuntien eri tavoin S2-taustaiset tutkinto-opiskelijat (myös tohtoriopiskelijat). Vielä hankkeen alkamisvuonna tähän opiskelijajoukkoon kuuluvia on satunnaisesti kaikissa eri tiedekuntien opiskelijoissa. 2. kohderyhmänä ovat kansainväliseen kandidaattiohjelmaan valitut kv-opiskelijat, jotka tarvitsevat suomen kielen taidon kehittämistä. 3. kohderyhmänä ovat pilottitiedekuntien ja -tutkinto-ohjelmien opettajat (oma opettajat) ja ohjaajat sekä kanssaopiskelijat, joiden kielitietoisuutta ja ymmärrystä vieralla tai toisella kielellä opiskelun haasteiden ylittämisestä lisätään. 4. kohderyhmä on hankkeeseen osallistuvia maahanmuuttajia työ- ja kieliharjoittelupaikoissa ohjaavat henkilöt ja muu työyhteisö, joiden kielitietoisuutta lisätään.
- Oulun yliopistossa kohderyhmän muodostavat kahden pilotti tiedekunnan kv-taustaiset opiskelijat. Ensimmäisenä vuonna selvitetään kohderyhmä, ja kartoitetaan näissä tiedekunnissa kohderyhmän kokoa ja tarpeita. Tiedämme, että yliopistossa on S2-taustaisia opiskelijoita, mutta tällä hetkellä tukitoimet eivät järjestelmällisesti saavuta kaikkia heistä. He ohjautuvat osin edistyneen tason suomi toisena kielenä -opintoihin, mutta hyötyisivät hieman eri tavoin organisoidusta tuesta, kuten henkilökohtaisista kieliin keskittyvistä opintosuunnitelmista.

Hankkeen toiminta-alue:

Lappi: Rovaniemi
Pohjois-Pohjanmaa: Oulu

TYÖPAKETIT

TP0 Hankehallinnointi

Toteutetaan hankkeen hallinnointiin ja koordinointiin sekä osahankkeiden henkilöstön väliseen yhteistyöskentelyyn liittyviä tehtäviä, kuten hankkeen palaverit, toiminnan organisointi, hankkeen toimenpiteiden tarkempi suunnittelu ja aikataulutus, hankkeen seuranta ja raportointi, toiminnan jatkuva arviointi ja palautteen keruu sekä viestintä ja ohjausryhmätyöskentely. Hankkeen sisäistä ja ulkoista viestintää ja yhteistyökumppanuuksien luomista toteutetaan aktiivisesti osana kehittämistyötä. Hankkeen kehittämistyö pohjautuu ryhmähankkeen toteuttajien väliseen tiedon jakamiseen, vertaisoppimiseen ja yhdessä tekemiseen.

TP1 Kartoitus, selvitys ja suunnittelu 09/2026-02/2027

1.1 Selvitetään, millaisia opintojen aikaisen kielituen malleja korkeakouluissa on jo olemassa. Ja tunnistetaan niistä parhaita käytänteitä, jotka olisivat sovellettavissa pohjoisen yliopistoissa.

1.2 Kartoitetaan keinot, joilla on mahdollista tunnistaa ja tavoittaa yliopiston erilaista järjestelmistä mahdollisesti suomen kielen tuen tarpeessa olevat opiskelijat. Mm. selvitetään, miten Lapin yliopistossa syksyllä 2025 käyttöön otettu koulusivistyskielen selvittämisen malli voisi auttaa myös suomen kielen tuen tarpeen selvittämisessä. Tehdään yhteistyötä toisen asteen toimijoiden kanssa, jotta saadaan tietoa suomen kielen tuen tarpeista koulutuspolulla.

1.3 Selvitetään, millaista kielellistä tukea S2-taustaiset tutkinto-opiskelijat omasta mielestään tarvitsevat ja millaista tukea he tarvitsisivat opettajiensa ja ohjaajiensa mielestä. Yliopistojen omaopettajat toimivat kehittämiskumppaneina. Selvitetään, onko tuen syytä olla opintopisteytettyä vai opiskelijoiden hyvinvointipalveluihin rinnastettavaa tukea. Hyödynnetään esimerkiksi Kielibuusti-hankkeen kielihops-mallia, josta tehdään Lapin ja Oulun yliopistoon sopiva työkalu. Kielihopsin avulla suunnitellaan opiskelijan kieliopinnot ja pyritään tunnistamaan kielellisen tuen tarpeita. Myös joissain korkeakouluissa

käytössä olevan kieliklinikatoimintatavan benchmarkkaus on tarpeen (esim. Karelia-Ammattikorkeakoulu, Airas ym. 2019).

1.4 Suunnitellaan opintojen aikainen suomen kielen tukimallin prototyyppi Malli suunnitellaan yhdessä tiedekuntien toimijoiden kanssa niin, että siihen sisältyvät tukimuodot ja ohjaustapaamiset muodostavat suomen kielen tukipolun. Tukipolku koostuu valikoiduista toimista (tukipisteistä) osana tiettyjä opetussuunnitelmaan kuuluvia opintoja. Jokaisen opiskelijan kanssa tehdään osana kieli-hopsia suunnitelma, mitkä tukipisteet hänen olisi järkevää hyödyntää omassa opiskelussaan. Suomen kielen tuen malli koostuu seuraavista elementeistä:

- opiskelijan tai opiskelijaryhmän haastattelu ja tuen tarpeen kartoitus ja tuen suunnittelu
- substanssiopintojen kriittisiin kohtiin liitettävä suomen kielen tuki eli tukipisteet
- kieliharjoittelun suunnittelu ja ohjaaminen tavoitteena vahvistaa opiskelijan suomen taitoa niin, että hän voisi toimia luontevasti suomeksi asiantuntijana työelämässä
- kielitietoista toimintaa koskevat koulutustilaisuudet tai verkkomateriaali
- tiedekuntien opettajille ja ohjaajille
- kanssaopiskelijoille
- työpaikan kieliharjoittelun ohjaajille.

Malliin kuuluvia tukipisteitä eli suomen kielen taidon konkreettisia harjaannuttamisen kohteita voisivat olla esimerkiksi opinnoissa ja työelämässä tarvittavien tekstilajien tuottaminen (eli esim. tekstin laatimisprosessin ohjaus ja palaute esseen tai opinnäytetyön tekstistä ennen sen palauttamista tarkastettavaksi), tenttivastauksen, opintopäiväkirjan, esseen tai tutkielman kirjoittaminen, ryhmätöissä ja seminaareissa toimiminen ja esitysten pitäminen (esim. suullisen esityksen harjoittelu S2-opettajan kanssa ennen opintoihin kuuluvan esityksen pitämistä). Lisäksi opiskelijat voisivat saada tukea opinnäytetyöprosessin kirjoitusvaiheessa. Tuki tulisi opiskelijalle substanssiopintojen yhteydessä, eli heitä ei ensisijaisesti ohjattaisi erillisille kielikursseille vaan tuki kohdistuisi suomen kielen vahvistamiseen opintoihin muutenkin sisältyvien tehtävien avulla.

Työelämäsuomen tutkimusta tehdään nykyään laajasti. Hankkeessa hyödynnetään jo tehtyjä tutkimuksia esimerkiksi sosiaali- ja terveysalalta tukimallin rakentamisessa (Honko & Tervola, 2023). Samoin hyödynnetään esim. Kielibuustiin koottuja kielitietoisuuden toimimisen materiaaleja. Mallin tavoitteena on olla toisaalta yksilöllinen, mutta toisaalta kustannustehokas sillä tavalla, että siinä etsitään olennaiset tuen tarpeen tilanteet opintojen aikana niin, että opiskelija saa tarvitsemaansa suomen kielen tukea opintojen alusta opinnäytetyön kirjoittamiseen asti.

TP2 Suomen kielen tukimallin pilotointi 01/2026–11/2028

2.1 Yhteistyössä tiedekuntien ja opiskelupalveluiden kanssa valitaan pilotin osallistujat tiedekuntien kohderyhmään kuuluvista tutkinto-opiskelijoista. Myös tohtori-opiskelijat voivat olla osa tämän vaiheen kohderyhmää.

2.2 Mallia pilotoidaan yksittäisten tutkinto-opiskelijoiden opiskelun tukemiseen. Pilotin tarkoituksena on löytää kehitettävää mallia varten kustannustehokas ja toistettavissa oleva suomen kielen tuen tuottamisen tapa eli tavoitteena on löytää tukipolun tukipisteet.

2.3 Pilotoidaan kieliharjoittelua opiskelijan työelämässä tarvittavan kielitaidon harjaannuttamiseen (LY) ja sovelletaan Oulun yliopistossa jo käytössä olevaa kieliharjoittelua hankkeen kohderyhmän opiskelijoille (OY). Opiskelijoita ohjataan kieliharjoittelun tavoitteiden ymmärtämiseen, kieliharjoittelussa toimimiseen ja kieliharjoittelussa opitun reflektointiin sekä näiden perusteella suunnittelemaan oman asiantuntijatyössä tarvittavan suomen kielen taidon kehittämistä.

2.4 Tehdään yrityksistä tarvekartoitusta suomen kielen tuen tarpeista ja mahdollisen tuen toteutuksen tavoista. Tavoitteena on ymmärtää, millaisessa suomen kielen ympäristössä maahanmuuttaneet asiantuntijat työssä toimivat, jotta suomen kielen tukimallia voidaan hioa niin, että se entistä tarkemmin auttaa saavuttamaan asiantuntijatyössä tarvittavan suomen kielen taidon.

2.5 Ohjataan yritysten toimijoita kielitietoiseen toimintaan. Kieliharjoittelua varten tuotetaan työpaikoille koulutusmateriaali asiantuntijatyössä harjoittelussa olevan kielitietoiseen ohjaamiseen.

Tavoitteena on pilotoida mallia yhteensä 20 opiskelijalla: 10 opiskelijaa (LY) ja 10 opiskelijaa (OY). TP2:n tavoitteena on saada aikaan yhteensä 40 Pohjois-Suomen työnantajakontaktia (sekä kieliharjoittelu-työnantajat että tuen tarpeen kartoittamiseen ja tuen tapojen kehittämiseen osallistuvat työnantajat): 20 työnantajaa (LY) ja 20 työnantajaa (OY).

TP3 Korkeakouluopintojen aikaisen suomen kielen tukipolun mallin muodostaminen 01/2027–08/2027

3.1 TP1.4 ja TP2 pilotoinnin pohjalta muokataan ja muodostetaan toteuttamiskelpoinen eli yliopiston toimintaan juurrutettavissa oleva yksilön tarpeet huomioon ottava, mutta monistettava suomen kielen tukipolun malli.

3.2 Muodostetaan mallista molempiin yliopistoihin toimintasuunnitelmat. Toimintasuunnitelma kiinnittyy opetuksen opetussuunnitelmatasolle eli siinä suunnitellaan konkreettiset tukipolun tukipisteet.

TP4 Opintojen aikaisen suomen kielen tukipolun mallin ja sen toimintasuunnitelmien pilotointi opiskelijaryhmällä 09/2027–11/2028

4.1 Koulutetaan tiedekuntien opettajia ja ohjaajia (omaopettajat) (75 LY ja 30 OY) toimimaan monikielisten opiskelijaryhmien kanssa ja etsimään tukea kieltenopettajilta.

4.2 Lisätään myös suomenkielisten opiskelijoiden kielitietoisuutta ja monikulttuurisuuden ymmärrystä.

4.3 Valitaan Lapin yliopistosta ja Oulun yliopistosta mallin pilotointiin sopiva ryhmä. Tavoitteena on saada kohderyhmään sopivia opiskelijoita 15 (LY) ja 15 (OY).

4.4. Toteutetaan pilotti yhteistyössä tiedekunnan toimijoiden kanssa. Tiedekunnan opettajien ja ohjaajien kielitietoisuuden lisäämisen yksi mahdollinen keino on hyödyntää ryhmälle substanssiopettajan ja S2-opettajan samanaikaisopettajuutta.

4.5. Kerätään pilotin kokemuksista palautetta sekä tiedekunnan toimijoilta että opiskelijoilta.

TP5 Mallin täsmentäminen ja mallista tiedottaminen 08/2028–12/2028

5.1 Mallin muokkaaminen ja TP2:n ja 4:n kokemusten perusteella ja viimeistely. Mallin hyödyntämiseen liittyvien materiaalien laatiminen ja julkaiseminen.

5.2 Mallin juurruttaminen osaksi yliopiston normaalia toimintaa.

5.3 Monikulttuurisessa asiantuntijatyöyhteisössä kielitietoisuuden toiminnan koulutus esimerkiksi webinaarissa ja/tai koulutusmateriaali julkisesti saataville esimerkiksi yliopistojen nettisivuille ja/tai yhteistyöverkostojen sivuille.

5.4 Suomen kielen tukimallista tiedottaminen korkeakoulukontekstissa ja asiaan liittyvän korkeakoulu-verkostoyhteistyön luominen, ylläpitäminen ja vahvistaminen.

Lisätietoja hakemuksesta

Kustannusarvion jakaantuminen:	EU + valtio 80 %	522 223 €
Palkkakustannukset 466 271 €	Omarahoitus: Muu julkinen rahoitus 20 %	130 558 €
Flat rate 40 % kehittäminen 186 510 €		
Nettokustannusarvio 652 781 €		
Tuen osuus/kokonaiskustannukset LAP: 325 262/406 579 euroa.		
Tuen osuus/kokonaiskustannukset POP: 196 961/246 202 euroa.		

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kustannusarvio yhteensä	652 781 €
Hankkeen rahoitussuunnitelma yhteensä	652 781 €
Hankkeelle esitetty tuen enimmäismäärä	522 223 €, 80 %

Rahoittajan arvio hankkeesta

Erityistavoitekohtaisessa arvioinnissa hanke ei saanut riittävästi pisteitä tullakseen valituksi rahoitukseen. Hakuilmoituksen mukaisesti hakemuksen on saatava arvioinnissa vähintään puolet erityisten ja horisontaalisten valintaperusteiden pisteytyksessä. Erityistavoitekohtaisessa arvioinnissa hakemus ei saavuttanut hakuilmoituksessa edellytettyä vähimmäispistemäärää (14,5/42 p). Hanke on kustannuksiltaan korkea suhteessa siihen, kuinka paljon uutuus- ja lisäarvoa sen toimenpiteet tuovat verrattuna yliopistojen tavanomaiseen toimintaan. Lisäksi yritysytteistyötä sekä yritysten tavoittamista hankkeeseen ei ole kuvattu riittävästi. Hanke myös tuottaa vähäisesti ohjelman mukaisia indikaattoreita.
--

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Erityisten valintaperusteiden pisteytyksessä hanke sai 14,5/42 pistettä. Pohjois-Suomen elinvoimakeskuksen EURA-ryhmä 21.1.2026 Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Elinkeino- ja luonnonvara -teemaryhmän kokous 23.10.–7.11.2025 (sähköinen käsittely) Pohjois-Pohjanmaan MYR-sihteeristö 24.2.2026 Lapin MYR-sihteeristön hanketyöryhmä Lapin MYR-sihteeristö Lapin MYR

Rahoittaja **ei puolla** hakemuksen hyväksymistä